

Systemický přístup v SP

Teorie a přístupy v SP

LS 2014

Systemický přístup pojem a východiska

- způsoby přemýšlení a jednání při "práci" s lidmi, které člověka chápou jako autonomní a kompetentní systém, a se skupinou lidí zacházejí jako se systémem sociálním
- **Jedince je možno pochopit pouze v sociálním kontextu, v němž žije.**

Teorie systémů

- 50. - 60. léta 20. stol. teorie obecných systémů v biologii, teorie kybernetiky v počítačových vědách
- abychom lépe pochopili fungování celého organismu, musíme se zabývat jeho jednotlivými částmi a také vztahy mezi nimi
- systém = soustava jednotek či částí, které setrvávají mezi sebou v určitém trvalém vztahu
- rodinný systém tvoří jednotlivé elementy a také vztahy mezi nimi, rodinný kontext a pravidla rodiny

Konstruktivismus

- realita je objektivní, na pozorovateli nezávislá, pozorovatel je vždy součástí procesu pozorování a ovlivňuje jeho výsledky, realita nás neobklopuje proto, abychom ji odhalovali, realitu si vytváříme každý sám v sobě
- skutečnost je vždy závislá na pozorovateli, lidské poznání má mnoho kvalit
- verzi našeho světa vytváříme , konstruujeme pomocí jazyka
- klientovy problémy nemůžeme poznat přímo a úplně, můžeme si pouze uvědomovat své interpretace klientů a jejich problémů
- neptáme se jak vyřešit problém, ptáme se jak realizovat zdravější alternativu
- každý je zodpovědný za to, jaký svět vytváří a nabízí ostatním
- každý člověk potřebuje ostatní lidi pro upevnění vlastního světa
- potřebujeme přesnou reflexi vlastního jednání
- role sociálního pracovníka „zprostředkovatel dohody“

Systemický přístup v SP

- nové možnosti, jak zacházet se sociálními a psychosociálními jevy
- V SP od počátku 90. let 20 stol.
- **Cílem péče není to, aby klient neměl problémy, cílem je, aby klient uměl s problémy zacházet sám a volil vlastní cesty.**

Rozhovor v systemickém přístupu

- 1. Příprava** (vše co se děje před zahájením spolupráce)
- 2. Otevření** společné práce s klientem
„Co pro Vás mohu udělat?“
- 3. Dojednávání** (společné cíle, zakázka)
- 4. Průběh**
- 5. Ukončení**

Pomoc - kriteriia způsoby

- Když je **držitelem problému klient**, pracovník poskytuje **pomoc**.
- Způsoby pomoci :
doprovázení, poradenství, vzdělávání, terapie
- ✓ dojednaný způsob společné práce, klient si ji přeje
- ✓ pracovník ji nabídl a klient si ji zvolil
- ✓ společná dohoda o spolupráci, kontrakt
- ✓ rovnocenný, partnerský vztah mezi klientem a SP

Kontrola - kriteria způsoby

- Když je **držitelem problému pracovník**, přebírá nad klientem **kontrolu**.
- Způsoby kontroly :
vyjasňování, přesvědčování, dozor, opatrování
- ✓ je nevyhnutelná, účelná a potřebná
- ✓ je postavena na zájmech jiných lidí než na zájmech klientových
- ✓ klient je podřazen soc. pracovníkovi